

SANITAT

La retallada de Salut empeny els hospitals a fer més activitat privada

La patronal concertada publica una guia de recomanacions per desplegar aquest model

Per compensar la pèrdua d'ingressos públics, els hospitals concertats potenciaran l'assistència privada, una mesura que obre un debat ètic. La patronal ja ha fet una guia per regular aquesta activitat.

LARA BONILLA

BARCELONA. Planteja interrogants ètics i sovint és font de polèmica, però els hospitals concertats fa temps que desenvolupen activitat privada. Ho fan la meitat dels hospitals de la xarxa sanitària concertada d'utilització pública i representa entre un 5% i un 20% de la seva activitat, segons dades de la **Unió Catalana d'Hospitals**, una de les dues patronals del sector. Però si fins ara era una pràctica residual, ara els centres volen potenciar-ho, ja que l'escenari actual fa que els hospitals hagin de buscar noves vies de finançament.

"L'activitat privada permet obtenir ingressos per vies alternatives a la compra pública i possibilita l'aprofitament d'espais que han quedat desocupats per la disminució de l'activitat assistencial", diu el document de recomanacions que ha elaborat el Consorci de Salut i Social de Catalunya, l'altra patronal de la sanitat concertada. Aquesta guia, que es va elaborar a petició dels centres, fixa el marc en el qual s'ha de desenvolupar l'assistència privada perquè no hi hagi incompatibilitats jurídiques o ètiques amb la pública. "Hem de garantir que la qualitat de

l'atenció i la prestació als usuaris públics no es vegi afectada", explica José Augusto García, director general del Consorci. "No hi pot haver una divisió de primera i una de segona, no es poden destinar més recursos a un lloc que a un altre", afegeix.

Els hospitals que vulguin prestar atenció privada han de diferenciar plantes i serveis, i els professionals no poden treballar dins del mateix horari que a la pública. Al matí, intervencions públiques, i, a la tarda, les privades. Això evitaria que els metges marxin fora a fer atenció privada, ja que se'ls dona l'opció de fer-ho al mateix hospital on atenen pacients de la sanitat pública.

Debat ètic

Però també planteja interrogants ètics. El document del Consorci especifica que els professionals no poden derivar els malalts de la pública a l'assistència privada, i les llistes d'espera i els circuits de la sanitat pública i de la privada han d'estar ben diferenciats. Per això, s'aconseja l'elaboració d'un codi ètic. El pacient ha de signar un document de renúncia a la llista d'espera pública per ser traspassat a la privada. I a ningú se li escapa que això també serveix per descongestionar les llistes d'espera. Tot i ser legal –no són hospitals 100% públics, com els de l'ICS, sinó que contracten activitat pública a través del Servei Català de la Salut (CatSalut)–, fer assistència pública i privada en un mateix hos-

Recurs
La prestació de serveis privats és una via d'ingressos extra encara poc explotada

Concert
Els 345 milions del CatSalut suposen entre el 90% i el 95% dels ingressos

pital genera crítiques i dubtes en els usuaris, que hi veuen una doble via d'entrada. Però García apunta que "el que no seria ètic és no intentar rendibilitzar" les instal·lacions dels centres i donar així ús a llits i quiròfans que van haver de tancar amb l'anterior tisorada. I afegeix: "Si se n'obtenen beneficis revertirà en tothom, incloent-hi la part pública".

La prestació de serveis privats és una font d'ingressos extra –encara poc explotada– per a una xarxa sanitària que haurà de fer front a una nova retallada de pressupost que no serà lineal, però que podria oscil·lar entre el 7% i el 10%, i que se suma a les que ja es van aplicar el 2011. "És lògic que si un hospital necessita ingressos i se li'n va un client, s'espavili perquè un altre ocupi el seu lloc. No ha d'interferir en la sanitat pública, però nosaltres no els contractem en exclusiva", diu el director del CatSalut, Josep Maria Padrosa, que

entén que ara que la contractació pública ja no ocupa tota l'activitat dels hospitals concertats, els centres "es preocupin de buscar més ingressos i obrir-se a altres mercats o clients". No tothom hi està d'acord. La patronal privada, per exemple, fa temps que alerta que això suposa una pràctica de "competència deslleial".

García creu que les intervencions que tindran més demanda per la via privada són les de "menys complexitat". "Petites operacions en què el pacient no vulgui esperar, exploracions, consultes a l'especialista, ecografies, seguiment de l'embaràs i parts", enumera. Salut defensa que aquests centres ja feien activitat privada perquè la legislació ho permet. "A nosaltres només ens toca garantir que compleixen el que contractem i que no hi ha queixes o derivacions incorrectes que facin esperar el malalt públic", afegeix Padrosa. El principal client dels hospitals continua sent el

Guia del consorci per fer activitat privada

● Consideracions ètiques

L'activitat privada no ha d'interferir en la pública ni hi ha d'haver tracte discriminatori. La qualitat del servei ha de ser la mateixa.

● Consideracions jurídiques

La direcció ha d'acordar el règim de prestació i les tarifes i ha de contractar una assegurança de responsabilitat civil que li cobreixi els riscos derivats d'aquesta pràctica.

● Procediment i recursos

Les llistes d'espera han de ser diferenciades de la pública i no s'ha d'assumir més complexitat que en l'atenció pública. El servei l'ha de

finançar la cobertura privada. En cas de sobrecàrrega assistencial, es donarà prioritat a l'activitat pública sobre la privada. Es recomana crear una comissió de seguiment de tot el procés.

● Professionals i pacients

Els professionals no poden oferir als pacients l'opció privada, quan té cobertura en el sistema públic, durant l'horari laboral de la pública. El pacient ha de ser informat sobre la naturalesa i el cost de l'atenció i ha de firmar un document de "sol·licitud de canvi de règim d'assistència sanitària".

Salut entén que es busquin ingressos addicionals

José Augusto García

DIRECTOR GENERAL DEL CSC

"Fins a quin punt els equipaments sense ús no es poden utilitzar per fer activitat privada si acaba repercutint en el bé del centre?"

"L'activitat privada, que és controvertida, s'ha de fer dins d'un marc jurídic, assistencial i ètic que no afecti la pública"

Josep Maria Padrosa

DIRECTOR DEL SERVEI CATALÀ DE LA SALUT

"L'activitat privada no ha d'interferir en la pública i hem de garantir que compleixen el que contractem però no els contractem en exclusiva"

"És lògic que si un hospital necessita ingressos i se li'n va un client, s'espavili a buscar-ne un altre que cobreixi la plaça"

MÉS ACTIVITAT PRIVADA
La patronal concertada creu que les intervencions de menys complexitat, com els parts, tindran més demanda per la via privada. CRISTINA CALDERER

CatSalut. Els 345 milions d'euros del concert que cobren –amb endarreriments– suposen entre el 90% i el 95% dels seus ingressos.

Ja hi ha hospitals concertats que fan activitat privada. Potser el cas més paradigmàtic és el de l'Hospital Clínic, que a través de Barnaclínic atén des del 2000 intervencions d'alta complexitat de clients privats. Però també l'Hospital Sant Joan de Déu, l'Hospital de Granollers, la Mútua de Terrassa, l'Hospital de Vic o el de Sant Pau. Sant Joan de Déu –que és una institució privada tot i que la majoria de la seva activitat és pública– manté un petit percentatge d'assistència privada que

ara vol impulsar per compensar la pèrdua d'ingressos públics. Atenen menors russos i els tractaments més habituals són ortopèdics, per l'escoliosi, i processos quirúrgics.

Sant Pau fa assistència privada a través de mútues, atén pacients derivats d'altres centres i està buscant noves vies de finançament complementàries per garantir la sostenibilitat de la institució. Vol oferir serveis privats de traumatologia. “Si podem vendre un servei que fem bé aquí, bé de preu i que ens ho vinguin a comprar, estarem encantats de competir”, conclou Lluís Puig, secretari de la junta de directores de servei de Sant Pau. —

L'activitat

Exemples de centres públics que ja realitzen activitat privada

Hospital Sant Joan de Déu

Manté un petit percentatge d'activitat privada que vol impulsar per compensar la pèrdua d'ingressos públics. Rep pacients estrangers a través de Barcelona Centre Mèdic, sobretot russos. Un miler dels pacients actuals arriben per la via privada. Els tractaments més habituals són ortopèdics, per combatre l'escoliosi i processos quirúrgics.

Hospital de Sant Pau

Ha fet sempre activitat privada. Treballa per a mútues i per a altres centres sanitaris i també atén peticions d'altres països. La facturació extra representa un 3% dels ingressos (uns 8 milions d'euros). Vol impulsar més l'activitat no pública com a forma de “finançament complementària per garantir la sostenibilitat de la institució”.

Hospital Clínic

Des del 2000 disposa de Barnaclínic, una àrea separada dins del mateix Hospital Clínic, on es realitzen les intervencions privades. El prestigi i l'excel·lència dels professionals del Clínic són el reclam per atreure clients privats, des del rei Joan Carles fins al futbolista Éric Abidal. Els metges realitzen les intervencions en horari de tarda.

Hospital de Granollers

Fa dos anys, el centre va habilitar la segona planta per atendre parts privats i accidents laborals i de trànsit gràcies a convenis amb mútues, així com serveis de traumatologia i operacions quirúrgiques. En l'àmbit ambulatori volen potenciar serveis que no cobreix la sanitat pública com l'osteopatia, l'acupuntura o la cirurgia plàstica.